

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ШКІЛЬНА НАВЧАЛЬНА ДОСЛІДНА ДІЛЯНКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУТКА ЖИВОЇ ПРИРОДИ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	A4 – Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань	A – Освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Літвіненко Світлана Григорівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності https://botany.chnu.edu.ua/kolektyv-kafedry/litvinenko-svitlana-hryhorivna/
Контактний тел.	+38(037)531252
E-mail:	s.litvinenko@chnu.edu.ua

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студенти отримують теоретичні знання про правила організації та утримання шкільної навчально-дослідної ділянки та кутка живої природи, асортимент рослин і тварин та особливості догляду за ними; набувають умінь організації навчання з біології та науково-дослідницької роботи учнів з використанням ресурсів шкільної ділянки та кутка живої природи.

Знання і вміння, набуті студентами під час вивчення цієї дисципліни, допоможуть у їхній подальшій педагогічній діяльності – як щодо створення та підтримання у належному стані шкільної ділянки та кутка живої природи, так і при організації позаурочних, позакласних занять з біології та науково-дослідницької роботи учнів, та використання ресурсів ділянки й кутка живої природи при викладанні біології, що матиме важливе значення не лише у викладацькій, а й у виховній роботі.

Мета навчальної дисципліни: опанування студентами методики створення та підтримання у належному стані шкільної навчально-дослідної земельної ділянки та кутка живої природи, організації навчальних занять та науково-дослідницької роботи учнів з біології з використанням ресурсів навчально-дослідної ділянки та кутка живої природи.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Тема 1	Шкільна навчально-дослідна земельна ділянка (НДЗД) як одна із матеріальних баз для навчання біології (відділи, вимоги до площі та розміщення). Зміст та організація діяльності учнів на НДЗД. Охорона праці учнів на ділянці			
Тема 2	Навчальна робота учнів в окремих відділках пришкільної навчально-дослідної земельної ділянки			
Тема 3	Організація дослідницької роботи учнів з біології на НДЗД. НДЗД як одна із баз для здійснення природоохоронної роботи в школі			
Тема 4	Куточок живої природи: Вимоги до функціонування, асортимент рослин і тварин відповідно до Положення про куточок живої природи			
Тема 5	Рослини куточка живої природи: таксономічний склад, екологічні особливості, правила догляду. Використання рослин куточка живої природи при вивченні біології (під час уроків, у позаурочній та позакласній роботі учнів)			
Тема 6	Тварини куточка живої природи: аналіз таксономічного складу, екологічних особливостей, правил утримання. Використання при вивченні біології (під час уроків, у позаурочній та позакласній роботі учнів)			
Усього годин	90	12	12	66

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь)
- наочні: ілюстрація зображень, гербарних та живих зразків рослин; зображень тварин; презентації;
- екскурсії на територію закладів загальної середньої освіти;
- практичні: розробка занять з біології з використанням ресурсів шкільної навчально-дослідної ділянки та кутка живої природи; складання методичних розробок використання можливостей НДЗД для вивчення біології та інших дисциплін природничого циклу;
- проблемно-пошукові методи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (розробка рекомендацій щодо організації НДЗД для закладу загальної середньої освіти; підбір асортименту рослин для окремих відділів НДЗД закладу загальної середньої освіти).

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

- усна відповідь на практичному занятті
- презентації результатів виконаних завдань.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти

мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskohonatsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Барна М. М., Барна Л. С., Семенів О.О. Кімнатні рослини у навчально-виховному процесі з біології : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 160 с.
2. Звоницький Е.М., Шило В.В. Пришкільна ділянка. Практичні поради. – Харків: Видавнича група «Основа», 2005. – 144 с.
3. Кабінет біології / Упоряд. К.М. Задорожний, С.О. Малікова. Харків: Вид. група «Основа», 2006. 192 с.
4. Про затвердження Положення про куточок живої природи загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів/ Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2002 N 456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0715-02#Text>
5. Про затвердження Положення про учнівські навчально-дослідні земельні ділянки. Наказ Міністерства освіти і науки України № 68 від 30.01.2015 . <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0337-15#n13>
6. Кімнатні рослини куточка живої природи: (фото, паспорти та методичні рекомендації вчителям біології) / уклад. Л. П. Міронець. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 40 с.

Навчальні програми з біології (за вимогами НУШ)

7. Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Самойлов А. М., Тагліна О. В., Утевська О. М.). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
8. Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
9. Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Соболев В. І.)/ URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

***Детальна інформація щодо вивчення курсу
«Шкільна навчальна дослідна ділянка та організація кутка живої***

природи» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
https://www.chnu.edu.ua/media/b1bbwye/programm_dosl_dilyanka_kutok_zhivoi_prirody_2025m.pdf